

Arkivsaknr 20/02429-12
Saksbehandler Jenny Mikalsen

Saksgang
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato
06.10.2020
30.09.2020

Prinsipper for kommunal overtakelse av private vannverk i Tromsø

Kommunedirektørens innstilling til vedtak:

1. De beskrevne fem prinsippene for kommunal overtakelse av private vannverk skal legges til grunn ved behandling av framtidige søknader om overtakelse av vannverk
2. Tromsø kommune, Seksjon for vann og avløp, overtar forsyningsansvaret for Tromvik vannverk AL, Nord-Vågnes Vannanlegg AL, Sommarøy og Brensholmen vannverk og Risvik vannverk AL, jf. tabell 1 side 6. Estimerte investeringskostnader innarbeides i handlingsplanen til kommunedelplan for vann og avløp
3. Tromsø kommune, Seksjon for vann og avløp, vil starte opp prosessen med overtakelse av forsyningsansvaret for disse vannverkene i løpet av 2022. Overtakelse av forsyningsansvaret for samtlige fire vannverk basert på valgte utbyggingsløsninger, vil tidligst være på plass innen 2030
4. Økte kapital- og driftsutgifter knyttet til overtakelse dekkes gjennom det til enhver tid gjeldende årsgebyret for vann
5. Kommunedirektøren delegeres myndighet til å behandle og vedta framtidige søknader om overtakelse.

Mari Enoksen Hult
Konst. kommunedirektør

Mette Mohåg
Avdelingsdirektør Bymiljø

Hva saken gjelder

Tromsø kommune har fått henvendelser om overtakelse av private vannverk de siste årene. I 2019 fikk kommunen på nytt henvendelse om overtakelse fra Tromvik vannverk. Seksjon for vann og avløp (VA) er kjent med dette vannverkets utfordringer og ser at kommunen på nytt bør drøfte spørsmålet om overtakelse.

Samtidig er det nødvendig å avklare hvordan kommunen skal forholde seg til de vannverk som ønsker overtakelse nå og i framtiden. Aktivitet og risiko for forurensing i nedbørsfelt til drikkevannskilder er blitt større, større krav til drift av vannverk og bemanning av vannverk lokalt, har blitt mer utfordrende. Det handler om godt og tilstrekkelig drikkevann lokalt, om gebyrfinansiering og om ressursbruk i kommunen. Forslag til overtakelse av private vannverk legges derfor fram som en prinsipp sak. Saken innarbeides i kommunedelplan for vann og avløp 2021-2032, og eventuelle investeringstiltak innarbeides i kommunedelplanens handlingsdel.

Saksutredning

Bakgrunn

Kommunestyret vedtok i behandling av Hovedplan vannforsyning i 2007 at det skal gjøres en individuell behandling av det enkelte vannverk, med fokus på kommunens økonomiske investerings- og driftsbehov. VA fremmet i 2012 en sak til byrådet, om overtakelse av tre private vannverk. Byrådet besluttet at *det ikke var aktuelt å overta forsyningsansvaret og dermed de nødvendige investerings- og driftsmessige forpliktelsene dette ville innebære, ettersom kommunen verken har en ubetinget plikt til å bygge eller drive vannforsyningsanlegg for sine innbyggere. I de tilfellene der Tromsø kommune både er abonnent og andelseier som følge av at skole, barnehage eller annen offentlig bygning er tilknyttet et andelsvannverk, vil det likevel være behov for å drøfte hvordan andelseierskapet skal ivaretas.* Hovedplan for vann og avløp ble vedtatt i 2015, og henviser der til byrådets beslutning om at kommunalt engasjement i distriktet kun skulle omfatte eksisterende kommunale vannverk.

I forlengelsen av ny henvendelse om overtakelse, gjennomførte VA en breiere kartlegging av private vannverk. Det ble rettet en henvendelse til alle større private vannverk, med hensikt å avdekke vannverkets status og behov, for å kunne vurdere kommunal involvering på kort og lang sikt. De ble også bedt om tilbakemelding på om vannverket ønsker å eie og drifte anlegget selv. Tromvik vannverk AL, Sommarøy og Brensholmen vannverk, Nord-Våagnes vannanlegg AL, Risvik vannverk AL og Ryengfeltet vannforsyning, har svart at de ønsker kommunal overtakelse.

Dagens vannverk i distriktet

Vannforsyningen i utkanten av byområdet og i distriktet er i hovedsak sikret gjennom private enkelt- eller fellesanlegg. Det vil si at mange husstander, gårdsbruk og industrivirksomheter har slått seg sammen til felles forsyningsløsning eller andelsvannverk. Blant annet har flere fiskeribedrifter vannforsyning fra private vannverk. Kilder er innsjøer, elver, bekker, men også borebrønner i fjell. Dette gir en situasjon pr. dato med 40 større og mindre felles private vannverk i Tromsø kommune.

Ettersom disse vannverkene driver i egen regi og er underlagt et statlig godkjennings- og tilsynssystem av Mattilsynet, har kommunen begrensede kunnskaper om vannverkernes tilstand. Mange av de private anleggene drives etter egen vurdering godt og eierne ønsker å fortsette på samme måte. Mens andre vannverk har store utfordringer med leveringssikkerhet. For beskrivelse av situasjon ved de enkelte vannverk, se vedlegg 1. Kommunen oppfatter at Mattilsynet ikke stiller like strenge krav til private vannverk som til de kommunale. Ved strengere håndheving av krav fra Mattilsynet i framtiden, kan det bli vanskeligere for flere av vannverkene å drifte slik de gjør i deg. Vi antar derfor at noen flere vannverk vil ønske kommunal overtakelse på sikt.

Seksjon for vann og avløp har drifts- og eieransvar for totalt 13 vannverk i distriktet, oftest i forbindelse med skoler, barnehager, bo- og servicesenter eller kommunale boligfelt. Alle kommunale vannverk har etablert UV-desinfeksjon og et flertall av disse har et døgnforbruk > 10 m³ og/eller er tilknyttet sårbare abonnenter. Dette flertallet faller dermed også innenfor drikkevannsforskriftens § 18 Plangodkjenning, som bl.a. innebærer at vannverkene er plangodkjenningspliktig og derfor skal søke Mattilsynet om godkjenning av etablerings- og driftsplan. Dette gjelder også ved endringer av betydning for produksjon av tilstrekkelige mengder helsemessig trygt drikkevann.

Lovverk og kommunens ansvar

Formålet med drikkevannsforskriften er «å beskytte menneskers helse ved å stille krav om sikker levering av tilstrekkelige mengder helsemessig trygt drikkevann, som er klart og uten fremtredende lukt, smak og farge». Formålet følges blant annet av krav til grenseverdier, farekartlegging, kompetanse, opplæring og leveringssikkerhet. Ansvar for drikkevannet ligger på vannverkseier. Kommunen har ansvar for egne vannverk, og et ansvar for beskyttelse av drikkevannsforsyning gjennom kommuneplanens arealdel, egne planvedtak og forskriftens bestemmelser.

Drikkevannsforskriften §26 stiller følgende krav til kommunens plikter:

- Ivareta drikkevannshensyn i kommuneplanens arealdel
- I samarbeid med vannverkseier vurdere behov for restriksjoner for å beskytte råvannskilder
- På bakgrunn av data fra Mattilsynet ha oversikt over samtlige vannforsyningssystemer i kommunen
- Uttale seg om miljørettet helsevern og arealdisponering
- Påse at drikkevannsforsyning følges opp i samsvar med sivilbeskyttelsesloven kapittel 5 og med hensyn til samfunnssikkerhet i plan- og bygningsloven (pbl),

Etter «Lov om vass- og avløpsanlegg» (2012) skal nye anlegg være eid av kommuner. Loven gjelder hovedledninger og annen hovedstruktur, og gjelder ikke mindre vann- og avløpsanlegg.

Tromsø kommunens målsetning, gjennom hovedplan for vann og avløp er at «*Alle mottakere av drikkevann skal til enhver tid forsynes med nok vann av drikkevannskvalitet*». Kommunen har gode målsetninger, men har ikke alminnelig plikt til å overta eller drive private vannverk for sine innbyggere.

Kommunen er planmyndighet og har lagt til rette for boligbygging i distriktet. Etter pbl skal nye boliger likevel ikke *føres opp med mindre det er forsvarlig adgang til hygienisk betryggende og tilstrekkelig drikkevann samt slokkevann* (pbl. §27). Vannforsyningen behandles blant annet i forbindelse med søknad om fradeling i landbruks-, natur-, friluft- og reindriftsområder (LNFR). Da kreves dokumentasjon på tilstrekkelig vannforsyning. Dokumentasjonen vil være gjennom privatrettslig avtale om tilknytning til eksisterende vannforsyningsanlegg (privat), eller gjennom godkjenning fra VA om tilknytning til offentlig anlegg. Eller at de på annen måte kan dokumentere tilstrekkelig og egnet vannforsyning. I regulerte områder skal vannforsyning løses i forbindelse med reguleringsplanarbeidet.

Miljørettet helsevern i Tromsø kommune, har i gjennomsnitt to-tre henvendelser årlig som gjelder forurensning av drikkevann, oftest forurensning fra landbruk. Bedre avklaringer omkring vannforsyning i en tidligere fase, kan bidra til å unngå dette.

Risikofaktorer som vannforsyningssystem utsettes for, kan være lite kjent når nye boliger planlegges. Utfordringene gjelder flere vannverk, og dette er økende. Kommunen har som eier plikt til å ivareta drikkevannsforsyning etter drikkevannsforskriften. I tillegg ivaretas vannforsyning innen planlegging og byggesaksbehandling.

Prinsipper for vurdering av vannverk

Seksjon for vann og avløp foreslår at søknader om kommunal overtakelse av forsyningsansvar vurderes etter prinsippene beskrevet under, og at et positivt utfall er avhengig av at minst to av disse prinsippene er gyldige.

Størrelse på vannverk

Godkjenningspliktige vannverk, eller vannverk som forsyner mer enn 50 personer, kan vurderes overtatt. Det vil si vannverk som forsyner med mer enn 10m³ pr. døgn og eller forsyner en eller flere sårbare abonnenter. Ti kubikk vann i døgnet forsyner normalt 50 personer (>10m³ døgn, 200 liter/pers/døgn, gir 50 pers). I Tromsø kommune er det omkring 40 private vannverk. De 17 største av disse, er blitt spurt om de ønsker kommunal overtakelse. Fem har svart at de ønsker kommunal overtakelse og fire har svart at de ikke ønsker dette. Ut fra de tilbakemeldingen kommunen har fått, er det under ti vannverk som er store nok til å være godkjenningspliktige. Mindre vannverk som ikke er godkjenningspliktige, er registreringspliktige. De kan ha like store utfordringer, selv om risikoen gjelder færre personer. De bør også vurderes og prioriteres på lengre sikt. Godkjenningspliktige benyttes som utgangspunkt for vurdering av størrelse, men mindre vannverk kan også vurderes ut fra øvrige prinsipper.

Tilstand og risiko

Når det er risiko for at vannverk ikke kan levere tilstrekkelige mengder helsemessig trygt vann, bør kommunen vurdere overtakelse. Gjennomgang av vannverk i Tromsø kommune viser at flere vannverk har risiko i vannforsyningen. Dårlig tilstand på vannverket, kostnader med oppgradering av vannbehandlingsprosesser og ledningsnett, og vansker med å skaffe kompetanse lokalt for drift av vannbehandlingsprosesser, er reelle utfordringer. Krav til utbedring, drift, og administrasjon er vanskelig å oppfylle. Det er blitt mer krevende å drive vannverk fordi regelverket knyttet til drikkevannsforvaltningen blir strengere, behovet for krevende prosestetniske vannbehandlingsanlegg øker og det er vanskelig å rekruttere personell til andelsvannverkene. Vurdering av tilstand og risiko er en faglig vurdering som VA gjør i samråd med private vannverk.

Sårbare abonnenter

Når sårbare abonnenter er mottaker av drikkevann, bør kommunen eie vannverket. I drikkevannsforskriften er sårbare abonnent definert som; *abonnent som kjennetegnes ved stor risiko for sykdom eller andre alvorlige konsekvenser dersom det ikke leveres tilstrekkelige mengder helsemessig trygt vann.* Det gjelder nødvendig infrastruktur i distriktet, som skoler, barnehager eller omsorgsboliger tilknyttet vannverket. Næringsmiddelprodusenter er også sårbare abonnenter. Kommunen har del i enkelte av de private fellesvannverkene, enten som abonnent eller som kombinert andelseier og abonnent. På grunn av kommunens rolle i disse vannverkene, påligger det kommunen et særlig ansvar å sikre vannforsyningen.

Næringsvirksomhet

Vannforsyning til lokal næringsvirksomhet bør vurderes som grunnlag for kommunal overtakelse. Kommuneplanens samfunnsdel har som en av målsetningen under økonomisk bærekraft; *Tilrettelegge for næringsaktivitet og verdiskapning i hele kommunen.* I høringsutgaven til planprogram for Kystsoneplan Tromsøregionen er fiskeri sentralt. Et av prinsippene som legges til grunn for revisjonen er at *Fiskerihavnene anerkjennes som viktige for bosetting og næring i distriktene og deres ev. behov prioriteres høyt.* Tromsø er en viktig fiskerihavn og flere av lokalsamfunnene rundt Tromsø har fiskeri som viktig næring. Fiskeribedriftene har i stor grad anlagt vannforsyning gjennom private vannverk. Næringsvirksomhet må vurderes sammen med øvrige prinsipper.

Nærhet til offentlig vannverk

Kommunal overtakelse kan vurderes for et privat vannverk som ligger forholdsvis nært et offentlig vannverk. Hvis kommunen beslutter å utvide deler av offentlig vannforsyning, kan det vurderes å koble til vannverk som er eller blir nærliggende (inntil 1 km avstand). Da kan man oppnå å sikre flere innbyggere trygt vann med forholdsvis små midler.

I byområdet forsyner Tromsø vannverk Tromsøya, til Skjelnan og Kaldslett på fastlandet, og til Ersfjorden og Slettaelva på Kvaløya. Utvidelse av Tromsø vannverk bør vurderes ut fra a) strategi for byutvikling, b) hva som er best løsning for å sikre kommunalt vann i ytterkanten av byområdet og c) økonomi. Det er et mål å redusere transport og å bygge en mer kompakt by. Utvidelse av vannforsyning bør ikke bli et argument for utvidelse av byområdet. Hvis kommunen finner det påkrevd å utvide deler av hovedvannforsyningen, kan det vurderes å koble til vannverk som er nærliggende.

Figur: Hovedledningssystem for Tromsø vannverk vist med rød farge

Vurdering av vannverk som har søkt om overtakelse

Prinsippene beskrevet foran, er et redskap for å behandle søknader om overtakelse. Selv om kommunen ikke har en ubetinget plikt til å overta private vannverk, er det likevel grunn til å vurdere om kommunen skal påta seg forsyningsansvaret. Det innebærer generelt et stort ansvar å ha tilstrekkelig og trygg vannforsyning. Et mindretall av vannverkene har få utfordringer og ønsker å drive vannverket selv. Mens flere vannverk har store utfordringer og har risiko for å utløse vannbårne sykdommer. Risikoen kan skyldes manglende vannbehandling eller risiko for svikt i rensingen. Enten fordi driften av et privat vannverk stopper opp, eller at andelslaget ikke lenger klarer å rekruttere personell til styreverv eller som driftsansvarlig. Dersom dette skjer, kan det ha store konsekvenser for den del av befolkningen vannverket forsyner. Risikoen kan løses ved at kommunen oppgraderer vannverket eller framfører kommunal ledning til forsyningsområdet

Alle fem vannverk som har søkt om overtakelse har risiko i forbindelse med tilfredsstillende drikkevann, og har store utfordringer med å investere i oppgraderinger. Sommarøy og Brensholmen vannverk forsyner sårbare abonnenter som bo- og servicesenter, skole og barnehage. I tillegg forsynes næringsvirksomhet. Nord-Våagnes forsyner sårbare abonnenter som skole og barnehage. Tromvik vannverk forsyner nedlagt skole som fortsatt benyttes som barnehage, leirskole, legekantor og velferdstilbud til fiskere. I tillegg forsyner Tromvik næringsvirksomhet.

Risvik er et mindre vannverk og forsyner ikke sårbare abonnenter. Vannverket ligger ca. 1 km fra Trondjord vannverk og kan sammenkobles med det offentlige vannverket. Forlengelse av vannledning til Risvik vil utgjøre forholdsvis lave kostnader, i forhold til abonnenter som får sikker vannforsyning. Risvik kan vurderes overtatt.

Ryeng vannverk er ikke godkjenningsspliktig og forsyner heller ikke sårbare abonnenter. Etablering av nytt selvstendig vannverk vil være svært omfattende. Vannverket kan på sikt vurderes i sammenheng med utvidelse av hovedstruktur for vannforsyning. Hovedstrukturen til Tromsø vannverk vil være et av flere tema i det pågående arbeidet med kommunedelplan for vann og avløp. Befolkningsutvikling, utbyggingsmønster, leveringssikkerhet og alternativ vannforsyning er en del av grunnlaget for vurderingen. En slik utvidelse kan også sees i en større sammenheng som involverer områder som Balsnes/Vikran og Straumsbukta/Buktelia.

Det er behov for investeringer i vannforsyning flere steder i Tromsø, så en slik utvidelse må prioriteres sammen med øvrige tiltak. Handlingsplanen til kommunedelplanen vil beskrive endelig omfang av hovedstrukturtiltak i perioden fram til 2032. Ryengfeltet vannverk anbefales ikke overtatt av kommunen.

Tabell 1 Vurdering av kommunal overtakelse av forsyningsansvaret basert på beskrevne prinsipper

Prinsipp	Tromvik AL	Nord Våagnes AL	Sommarøy og Brensholmen vannverk	Risvik vannverk	Ryengfeltet vannforsyning
Størrelse	>50 pers	>50 pers	>50 pers	<50 pers	<50 pers
Tilstand/risiko	stor	middels	middels	stor	stor
Sårbare abonnenter	ja	ja	ja	nei	nei
Næringsvirksomhet	ja	nei	ja	nei	nei
Lang avstand til off. vannverk	ja	ja	ja	nei	ja
Overtakelse	anbefales	anbefales	anbefales	anbefales	anbefales ikke

Kommunen anbefaler med dette overtakelse av Tromvik vannverk AL, Nord Våagnes AL, Sommarøy og Brensholmen vannverk og Risvik vannverk. Ut fra estimerte kostnader er det mulig å tilby tilfredsstillende vannforsyning på sikt. Samtidig vil kommunal overtakelse bety økning av årsgebyr. Hvis kommunen velger å ikke overta, kan man anta at vannverket drives videre, men med stor risiko for både vannforsyning og bemanning for drift av anlegget.

Økonomiske vurderinger

De private vannverkene som er omtalt, har vanskelig for å finansiere nødvendige oppgraderinger av eget vannverk. Det gjelder særlig de med få abonnenter. I tabellen under har vi synliggjort økonomiske konsekvenser av overtakelse av vannverk. Et vannverk kan ha fra under 10 og opp til 350 abonnenter. Vi har her beregnet et snitt på 100 abonnenter pr. anlegg. Driftsutgifter er beregnet ut fra kostnader med en fagarbeider, andre driftsutgifter (primært knyttet til vannbehandlingsprosesser) og en tilsynsperson.

En fagarbeider drifter i snitt fire anlegg, og ¼ av disse kostnadene er inkludert i tabellen. Det gir samlede driftsutgifter på kr 660 000,- pr anlegg/år.

Kostnader med investeringer i opprusting av vannverk vil variere blant annet ut fra størrelse, kilde og behov for oppgradering. I gjennomsnitt beregnes kostnad for oppgradering pr. anlegg til 20 millioner kroner. Dette er basert på kostnadsestimat for tidligere utreda utbyggingsløsninger for Tromvik og Nord-Vågnes. Kapitalkostnader utgjør 950 000,- pr. år, som i sum gir utgifter på 1 610 000,- pr. anlegg/år.

Hvis beregna kostnader fordeles på de 100 abonnentene vi tok som utgangspunkt, ville hver enkelt abonnent måtte betale et årsgebyr på kr 16 100,- dersom disse abonnentene alene skulle dekke en årlig drifts- og kapitalkostnad på 1 610 000,-. En halvering av antall abonnenter for inndekning av samme totale kostnad ville tilsvarende gi et årsgebyr på kr. 32 200,-. Til sammenligning er årsgebyret i 2020 for en standard abonnent (120 m2 bolig) kr. 2 724,- i Tromsø kommune.

Hvis disse drifts- og kapitalkostnadene i stedet inngår i det felles selvkostregnskapet som er grunnlaget for årsgebyrnivået i 2020, ville dette utløse årsgebyr økning på 1,5 % for en standard abonnent (120 m2 bolig). Dette vil bety en økning på 41 kroner til kr. 2765,-. Tabellen viser også hvordan dette vil slå ut hvis kommunen overtar 4 eller 6 private vannverk. Kommunedirektøren anbefaler at økte investeringer belastes innenfor denne modellen, og fordeles på alle abonnenter som i dag.

I tillegg til avtaleprosesser som må gjennomføres for å sikre at vannverkene påtar seg sine forpliktelser knyttet til en overtakelse (se vedlegg 2), vil det i tillegg medgå tid til ulike prosjekteringsfaser før selve entreprisegjennomføringen kan skje. Overtakelse av forsyningsansvar for fire vannverk vil binde opp både plan- og prosjektlederfunksjoner, samtidig som VA også skal gjennomføre andre typer investeringsoppgaver. Vi legger derfor til grunn at det vil ta flere år før endelig overtakelse av forsyningsansvaret for alle fire vannverkene er gjennomført.

KOSTNADER - DISTRIKTSVANNVERK				
BAKGRUNNSBEREGNINGER			Status 2028	Status 2032
	%	per anlegg	4 anl/400 abn	6anl/600abn
Antall abonnenter		100	400	600
Sum driftsutgifter		660 000	2 640 000	3 960 000
Investeringer		20 000 000	80 000 000	120 000 000
Kapitalkostn år 10		950 000	3 800 000	5 700 000
SUM kostnader per år		1 610 000	6 440 000	9 660 000
Inntekter vanngebyr i 2020 120m2 bolig (ekskl mva)	-2 724			
Per abn		16 100	16 100	16 100
Gebyrøkning i % (ift 2020)		1,5 %	5,9 %	8,8 %

Lowverket gir imidlertid adgang til differensiert årsgebyr dersom utbygging av VA-løsninger i et område er vesentlig dyrere eller rimeligere enn normalt. Hvis det er et politisk ønske om å fastsette ulike årsgebyr ut fra kostnader som vist ovenfor, kan VA utføre nærmere vurderinger av dette.

I arbeidet med handlingsplan for perioden 2021-2024 legger VA til grunn i sitt forslag en gjennomsnittlig årlig investeringsramme på ca. 150 millioner kroner til VA-tiltak, der tiltak innen vannforsyning utgjør årlig ca. 65 millioner kroner. Siden vann og avløp er gebyrfinansiert, er seksjonens økonomi ikke

avhengig av kommunens totale økonomi. Samtidig inngår seksjonens aktiviteter i kommunens planlegging, og koordineres med kommunens øvrige infrastrukturutbygging.

Ved å investere i fire private vannverk fram til 2029 (estimert totalsum på 80 millioner kroner), vil dette bety en merkostnad på 6 millioner i kapitalkostnader og vel 2,6 millioner i driftsutgifter årlig. Investeringene kan dekkes inn ved å øke gebyret for alle i kommunen med 5,9 % (1,5% x 4 anlegg). Alternativet til å øke årsgebyret er at kommunen bruker av eksisterende investeringsramme. Hvis det brukes av eksisterende investeringsramme, må andre prosjekter forskyves eller utgå. Dette vil for eksempel være prosjekter som sikrer vannforsyning til nye boligområder bynært eller oppgradering av vannforsyning i sentrum. Dette vil skape større etterslep i fornyelse av vannforsyning til byen, og anbefales ikke. Midlene bør fortrinnsvis hentes ved at gebyrsatsen for innbyggerne i Tromsø økes.

Vannverkernes forpliktelser ved eventuell overtakelse er listet opp i vedlegg 2. Ansvarsforhold mellom kommunen og det enkelte andelsvannverk vil bli regulert i en egen overtakelsesavtale.

Konklusjon

Tromsø kommune vil fastsette prinsipper for vurdering av overtakelse av private vannverk. Prinsippene gjelder nåværende og framtidige søknader. De økonomiske vurderingene i saken legges til grunn for nåværende og framtidig vurdering av overtakelse.

- 1 De beskrevne 5 prinsippene for kommunal overtakelse av private vannverk skal legges til grunn ved behandling av framtidige søknader om overtakelse av vannverk
- 2 Tromsø kommune, Seksjon for vann og avløp, overtar forsyningsansvaret for Tromvik vannverk AL, Nord-Våagnes Vannanlegg AL, Sommarøy og Brensholmen vannverk og Risvik vannverk AL, jf. tabell side 6. Estimerte investeringskostnader innarbeides i handlingsplanen til kommunedelplan for vann og avløp
- 3 Tromsø kommune, Seksjon for vann og avløp, vil starte opp prosessen med overtakelse av forsyningsansvaret for disse vannverkene i løpet av 2022. Overtakelse av forsyningsansvaret for samtlige fire vannverk basert på valgte utbyggingsløsninger, vil tidligst være på plass innen 2030
- 4 Økte kapital- og driftsutgifter knyttet til overtakelse dekkes gjennom det til enhver tid gjeldende årsgebyret for vann
- 5 Kommunedirektøren delegeres myndighet til å behandle og vedta framtidige søknader om overtakelse.

Vedtakskompetanse

Kommunestyret

Vedlegg

Vedlegg som følger saken

Vedlegg 1: Beskrivelse av private vannverk som søker om overtakelse

Vedlegg 2: Innspill fra private vannverk

Vedlegg 2: Vannverkernes forpliktelse ved eventuell overtakelse

Vedlegg 1

Beskrivelse av situasjonen for vannverk som har søkt eller bedt om overtakelse

Tromvik vannverk AL

Tromvik vannverk ble etablert i 1960 og forsyner totalt 85 abonnenter; fiskeindustrien, tidligere skole, barnehage og innbyggerne i Tromvik med drikkevann. Vannkilden er Rekvikelva (utløp fra Rekvikvatnet) og derfra er det lagt en forsyningsledning til bebyggelsen i Tromvik. Vannbehandlingsprosessen i Tromvik er sårbar, og ved eventuell svikt er det stor risiko for forurensning ut til abonnentene, ettersom råvannskilden tidvis kan ha dårlig mikrobiologisk kvalitet.

Det ble i 2011 (AsplanViak 2011) utredet nye vannforsyningsløsninger for Tromvik vannverk. Løsningene innebærer blant annet ny inntaksplassering i Rekvikvatnet, nytt oppgradert vannbehandlingslegg for å fjerne NOM (naturlig organisk materiale), et etterfølgende desinfeksjonstrinn, høydebasseng og distribusjonsnett. Det er ikke gjort oppgraderinger av anlegget i Tromvik etter at denne utredningen forelå. Tromvik har søkt om overtakelse nå og tidligere.

Figur: Oversiktskart Tromvik

Nord-Vågnes vannverk AL

Vannverket ble etablert i 1979 og Vågneselva er benyttet som drikkevannskilde. Rør er nedgravd på tvers av elva, og føres til kum i et forsøk på å fjerne grov humus, og videre til reservoar. Vannbehandling gjøres ved UV-anlegg. Vannverket forsyner ca. 65 abonnenter og eies av Nord-Vågnes Vannanlegg. Kommunen er deleier i anlegget som følge av at offentlige bygg som skole og barnehage er tilknyttet.

Grunnvannsundersøkelser i området viser at det kan være potensiale for grunnvann både fra fjell og løsmasser. Dette må imidlertid verifiseres gjennom etablering av prøvebrønner med etterfølgende pumping for kartlegging av kapasitet og kvalitet (3-6/6-12 måneder avhengig av type grunnvannskilde). Grunnvann i fjell kan hentes omtrent midt i forsyningsområdet, mens grunnvann i løsmasser hentes helt i nordenden av forsyningsområdet. Nord-Vågnes vannverk har tidligere søkt om overtakelse og har skriftlig bekreftet at de fortsatt ønsker det.

Figur: Oversiktskart Nord-Vågnes

Sommarøy og Brensholmen vannverk

Vannverket ble etablert i 1957 og eies av forbrukerne av vannet. Sommarøy og Brensholmen vannverk er det største private vannverket i kommunen og forsyner 350 abonnenter, skole, barnehage, omsorgsboliger, fiskeindustri og reiselivsanlegg. Vannkilden er Elvedalsvannet som ligger på Kvitfjell over Brensholmen. Vannet går til vannhuset for UV behandling før det blir sendt ut på nettet.

Vannbehandlingen har behov for oppgradering. Rørledninger og utstyr trenger fornyelse og jevnlig vedlikehold. Kostnader med oppgradering og utbygging for å imøtekomme eventuelle nye pålegg fra Mattilsynet vil kreve ressurser. Det er også risiko med økende utbygging og ferdsel i fjellet.

Det er ikke utført egen utredning og kostnadsvurdering for eventuell overtakelse av Sommarøy og Brensholmen vannverk, da vannverket ikke har søkt om kommunal overtakelse tidligere. Kommunen har mottatt skriftlig melding fra vannverket om at de ønsker kommunal overtakelse.

Figur: Oversiktskart Sommarøy og Brensholmen

Risvik vannverk

Vannverket forsyner 10 bolighus, 8 hytter, reiselivsbedrift og en fjøs, til sammen nærmere 20 enheter. Det forsyner ingen offentlige bygninger. Vannkilden er Langvatnet, der utløpsbekken er etablert med et bekkeinntak i form av nedsatte kummer. Vannkummen på nedsiden av Fv. 65 er endepunktet på ledningen og derfra distribueres vann til abonnentene.

Vannverket har ingen vannbehandling. For å sikre at det kan gjennomføres tilfredsstillende sluttdesinfeksjon er det stor sannsynlighet for at det må etableres en vannbehandlingsprosess som fjerner NOM (naturlig organisk materiale). Både drikkevannskildens råvannskvalitet og kapasitet over året er utfordrende, og kostnader med utbedring er store.

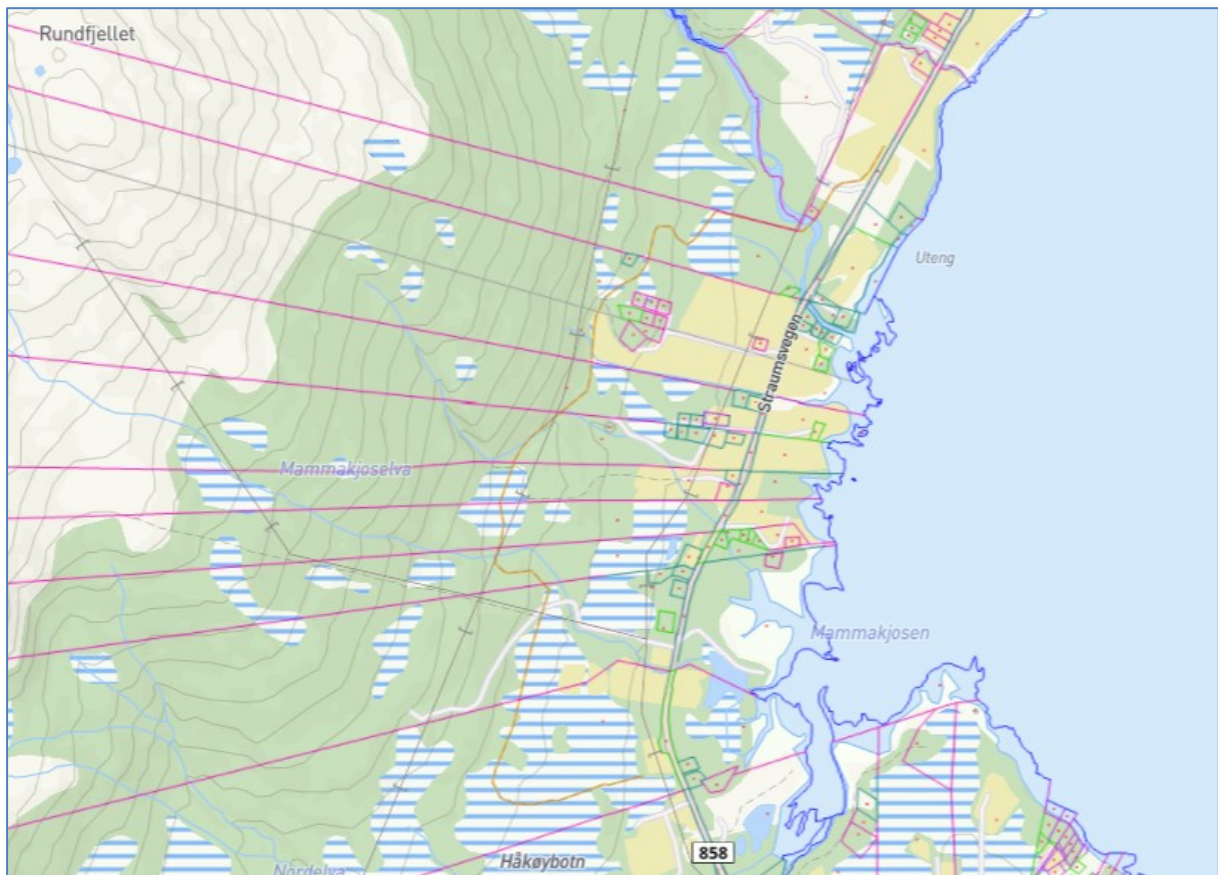
Overtakelse av Risvik betyr å knytte vannverket til et utvidet kommunalt vannverk på Trondjord. Strekningen er på ca. 1 km. Grensegang mellom kommunalt og privat må avklares. Det må også avklares om det private ledningsnett i Risvik er tett nok til å forsyne abonnentene, uten for store vanntap. Risvik vannverk har tidligere søkt om overtakelse.

Figur: Oversiktskart Risvik

Ryengfeltet vannforsyning

Vannverket forsyner 14 abonnenter med 35-37 personer. Vannkilde er Krokbecken som starter under Rundfjellet og går til et betongbasseng ca. 150 m ovenfor de øverste husene i Ryengfeltet. Det er utfordringer med humus (NOM) i vannet, særlig vår, sommer og høst. Faren for forurensning er økende, særlig på grunn av økt friluftsliv og turisme i dette området. Nedbørfeltets beliggenhet i forhold til vannforsyning er utfordrende, og gir utslag på mengde vann og kvalitet på vann. Det er utfordrende å skaffe god vannforsyning til Ryengfeltet. Anlegget har stor risiko for forurensning og har ikke rensing, så det er svært sårbart som sikker vannforsyning. Det er også stor avstand til nærmeste offentlige forsyning, byvannverket (ca. 3,5 km).

Figur: Oversiktskart i området Håkøybotn

Vedlegg 2

Innspill fra private vannverk

Innspill fra private vannverk, basert på vannverkens egen beskrivelse	
	Tromvik vannverk SA
Fakta	Vannverket forsyner 85 hus/hytter, havna, fiskebruket, nedlagt skole, barnehage, kaianlegg og gårdsbruk. Abonnenter er medeiere i vannverket.
Vannkilde og fordelingsnett	Etablert betongdam i Rekvikelva i 1960 som del av vannverks-utbyggingen i regi av Statens havnevesen. Betongdammen er etablert ca. 150 m nedstrøms utløpet fra Rekvivatnet. Overløpet i dammen ligger på kote 76.5 moh. Betongdammen har overbygg der det er montert enkle plansiler. Fra inntaksdam til vannbehandlingsanlegg ligger det støpejernledning fra 1960.
Vannbehandling	Vannbehandlingen på kote ca. 60 moh. ble etablert i 1998 og består av: Direktefiltrering med bruk av jernklorid som fellingskjemikalie (fargejerningsanlegg) + etterfølgende UV-behandling (desinfeksjon). Etter vannbehandling leveres drikkevannet først til et høyde-basseng. Deretter transporteres behandlet drikkevann i en 1 500 m lang ledning ned til bebyggelsen i Tromvik. Der forgreines ledningsnettets seg på sør- og vestsiden av Tromvika (ca. 2700 m), dvs. at ledningsnettets har en total lengde på ca. 4,2 km. Som følge av forholdet mellom kotehøyden til bassenget og øverste bebyggelse, er det behov for interne trykkøkingsanlegg for to bolighus. På ledningsnettets er det etablert 7 vannkummer. Anslår vanntap til 40%.
Vannforbruk	Tromvik har ikke vannmåler, men de beskriver å normalt produsere nok vann. Størst vannforbruk er i vintersesong pga. frost-tapping og vannforbruk på fiskebruket. Test utført i 2016 ga 300 l/min og 18 m ³ time.
Drift og tilsyn	Det kreves mye ettersyn av anlegget, gjennomsnittlig 2 ganger/uke, ca. 40t/mnd. Prøvetaking råvann 4 ganger/år, prøvetaking rentvann, ca. hver mnd.
Utfordringer	Brunt vann på sommer. Grønnalger august-september og siler som går tett. Behov for rengjøring av inntakssilene i eksisterende damanlegg i Rekvikelva som følge av gjentetting av silene om høsten (lauv mv). Behov for ny vannkilde, eller oppgradert rensing. Avklare klausulering av nedbørsfelt og tinglyste rettigheter for anlegg. Vedlikeholdsplan. Utskifting av det private stikkledningsnettets.
	Ryengfeltet Vannforsyning, Håkøybotn
Fakta	Forsyner 14 husstander, 35-37 personer, 7-8m ³ per døgn. Privat eie. Vannforsyningsanlegget er sameie.
Vannkilde	Vannkilde er Krokbecken som starter under Rundfjellet og går til et betongbassen 75 moh., ca. 150 m ovenfor de øverste husene i Ryengfeltet. Vanninntaket er i en mindre betongkum, hevet fra bunn, med sil.
Vannbehandling	Ingen vannbehandling.
Vannforbruk	Ingen vannmåler. 10m ³ drikkevann pr. år.
Drift og tilsyn	Vannbasseng rengjøres hver høst. Tas vannprøver for å følge opp råvannet.
Utfordringer	Funn av humus i vannet, særlig vår sommer og høst. Noe koliforme bakterier. Fare for forurensning er økende, med økt bruk av fjellet. Behov for rensing av vann (UV-stråling, ozon behandling). Ønsker kommunal overtakelse.

Risvik vannverk AL	
Fakta	Forsyner 10 bolighus, 8 hytter og 1 fjøs, nærmere 20 enheter.
Vannkilde og fordelingsnett	Utløpsbekken fra Langvatnet der det er etablert et bekke-inntak i form av nedsatte kummer. Nedbørsfeltets størrelse er ikke beregnet. Ledningsanlegg ned til bebyggelsen ble etablert i 1979. Det er etablert to vannkummer på ledningen, hvorav den ene på oversiden av Fv. 65 like vest for Dankarvågvatnet og den andre i bebyggelsen på nedsiden av samme fylkesvegen. Vannkummen på nedsiden av Fv. 65 er samtidig endepunktet på ledningen. Ut fra kummen er det videre etablert et distribusjonsnett til abonnentene.
Vannbehandling	Ingen vannbehandling er etablert.
Vannforbruk	Ikke beskrevet.
Drift og tilsyn	
Utfordringer	Ut fra kildevalget er det stor synligheten for at det er behovet for fargefjerning i anlegget. Slik behandling må skje i forkant av UV-desinfeksjon for sikre tilfredsstillende desinfeksjonsevne. Det er planer om etablering av et mindre rorbuanlegg i forsyningsområdet, som dermed kan utgjøre et abonnentantall som utløser krav om at Risvik vannverk AL skal godkjennes etter drikkevannsforskriftens bestemmelser. Vannverket ønsker at Tromsø kommune overtar eierskap og driftsansvar.
Nord Vågnes Andelsvannverk (kommunen er deleier)	
Fakta	Vannverket forsyner ca. 65 abonnenter, inkludert Skittenelv skole og barnehage. Anlegget eies av Nord-Vågnes Vannanlegg, og driftes av Nord-Vågnes Utbygging AS. Kommunen er deleier i anlegget. Vannverket ble etablert i 1979. Nedbørsfeltet er på ca. 5 km ² .
Vannkilde og fordelingsnett	Vannforbruk: Snittforbruket er 1207 liter pr døgn. Vannet hentes fra Vågneselva. Rør er nedgravd på tvers av elva, og føres til kum for fjerning av grov humus, og videre til reservoar. Inntaket består av en utsprengt kulp med tre perforerte rør under masse dekket av pukk og fiberduk. Derfra ledes vannet først inn i en inntakskum for deretter å bli ført videre til en større inntakskum. Etablert sluseventiler for stenging til og fra begge kummene. Fra denne kummen distribueres vannet videre til abonnentene gjennom et ledningsnett på totalt ca. 3,3 km. På ledningsnettet er det etablert 10 kummer. I første vannkum etter inntaket er det etablert trykkreduksjon som reduserer trykket til ca. kote 55 moh. for hele forsyningsområdet. Ledningsnettet består i hovedsak av Ø 110 mm PEH-ledninger lagt i 1979, men det er også innslag av Ø 90 mm.
Vannbehandling	UV-anlegg levert av Unik Filtersystems.
Drift og tilsyn	Amianfilter spyles automatisk hver 8 time. Prøvetaking sendes TosLab. Tilsyn av UV-huset utføres ukentlig. Feilmeldinger varsles via SMS. Tilsyn og rengjøring av grovfilter utføres ved behov, senest hver 12 uke.
Utfordringer	Det er vurdert potensiale for grunnvann i både fra fjell og i løsmasser. Utfordringer: Behovet for å etablere et større reservoar vil komme. Kum for reduksjonsventil og grovfilter bør flyttes nærmere UV-hus, dette for enklere vedlikehold
Sommarøy og Brensholmen Vannverk	
Fakta	Vannverket ble etablert i 1957 og forsyner 350 husstander, skole, barnehage, omsorgsboliger, fiskeindustri og reiselivsanlegg. Sommarøy og Brensholmen vannverk er et sameie og eies av forbrukerne av vannet.
Vannkilde og	

fordelingsnett	Vannkilden til vannverket er Elvedalsvannet som ligger på Kvitfjell over Brensholmen. Her er vannet demmet opp og ledes nedover fjellsiden gjennom rør. Rørene ledes til høydebasseng (K70) og størrelsen på dette er noe usikkert.
Vannbehandling	Videre går dette til vannhuset til UV behandling før det blir sendt ut på nettet. Vannverket har mulighet for kloring ved nedetid på UV. Det er etablert et vannmagasin med et mindre ekstra kammer, av usikker størrelse.
Drift og tilsyn	Vannforbruk ukjent, næringsbygg har egne vannmålere.
Utfordringer	Vannverket har ansatt en oppsynsmann i 50% stilling. (Denne stillingsprosenten for liten i gitte perioder). Vannverket er i bra stand og oppfyller dagens krav til vannbehandling. Rørledninger og utstyr trenger fornyelse og framtidig vedlikehold. Kostnader med oppgradering og utbygging for å imøtekomme eventuelle nye pålegg fra Mattilsynet vedr. vannbehandling o.l. utfordringer med utbygging og ferdsel i fjellet. Vannverket ønsker fortsatt kommunal overtakelse.
Holmeslett velforening Vannverk	
Fakta	Vannverket har 90 abonnenter.
Vannkilde og fordelingsnett	
Vannbehandling	
Drift og tilsyn	Moderne og veldrevet
Utfordringer	
Kjoselva vannanlegg SA	
Fakta	Byggeår: 1982. 51 (56) andeler. Potensiale for 70 medlemmer.
Vannkilde og vannledningsnett	Grunnvann og fjellvann fra Kjoselva. Kapasitet: normalt 10-15 l/s, minimum 4,5 l/s.
Vannbehandling	Infiltrasjon gjennom sand og grus. Betongkum. Dobbel UV-rensing. Automatisk tilbake spyling gjennom sil. Kapasitet 10-15 l/s, minimum 4,5 l/s. Trykkpumpe.
Drift og tilsyn	Rutiner for drift. Styret eller arbeidsgruppe utnevnt av styret, følger opp. Rutiner for oppfølging og avvik er beskrevet. Vannprøver hver annen måned, i tillegg til prøver for analysering vår og høst. Kontroll opplysnings-skilt og nedslagsfelt. Spyling av ledningsnett og kontroll av ventiler hvert 5.år.
Utfordringer	
Småslett og Marislett Vannverk SA	
Fakta	Forsyner 33 boliger, 7 fritidsboliger og 3 fjøs. Produserer årlig ca. 6 millioner liter vann. De oppgir å ha tilstrekkelig vannforsyning. Ligger på privat grunn.
Vannkilde	To kilder og to borebrønner fra et 30 m2 stort reservoar.
Vannbehandling	Klordesinfeksjon og UV-behandling
Drift	Tilsyn minst en gang pr. uke. Alarmsensorer. Vannprøver i hht Mattilsynets krav.
Utfordringer	Oppgradering av pumper, UV-anlegg og ledningsnett/spylekummer. Teknisk oppgradering, leveringsdyktighet og sikkerhet i vannforsyningen. Kommunal overtakelse og drift kan være aktuelt en gang i framtiden, med forbehold om premisser for en slik overtakelse.
Tønsvik AS Vannverk	
Fakta	Vannforbruk 13686 m3. Privat eie.
Vannkilde	Brønn på 70 meter. Reservekilde Tønsvikelva filtrert i morenegrus.
Vannbehandling	500 m distribusjonsledning. UV- behandling
Drift og tilsyn	Daglig tilsyn. Prøvetaking hver måned.
Utfordringer	Beitedyr på sørsiden av Tønsvikelva.

	Henry Johansen, Drift AS, Vengsøy
Fakta	Vannkilden er en liten bekk som er demmet opp til et reservoar. Fra reservoaret går vannet i privat ledning til produksjonsanlegg for fiskeforedling.
Vannkilde	Tidvis knapp tilgang på ferskvann, men tilstrekkelig til å opprettholde normal produksjon.
Vannbehandling	Vannet filtreres og UV-behandles Prøver sendes Toslab hver 3 måned. Jevnlig tilsyn. Tilførsel til bygda ikke UV-behandlet. Fiskebruk har eget UV-anlegg.
Drift og tilsyn	Ryddete skog, rensset rengjort reservoaret og vannforsyningsnettet, satt opp gjerder, merket vannkilden og satt ut felle for mink.
Utfordringer	
	Slåttnes
Fakta	165 andelshavere, herunder et melkebruk, to turistbedrifter og et fiskemottak. Forsyner helt til Larseng. Byggeår 2000-02.
Vannkilde	Overflatevann Tre vannkilde med inntak i Langvannet.
Vannbehandling:	Trykkbasseng: 2 stk., ca. 400 m ³ . Renseanlegg: to separate fellingsanlegg med marmor og jernklorid. Kapasitet 300m ³ pr. døgn, To separate UV-anlegg, Renseanlegg på selveid tomt, vannkilde og ledninger på privat grunn,
Vannforbruk	
Drift og Tilsyn	Godkjent prøvetakingsplan, eks. filter, klor, UV-anlegg, prøvetaking). Stabil drift, kompetent personell. Tilfredsstillende vannkvalitet med gjennomsnittlig en uønsket hendelse pr. år. Eget kvalitetssikringssystem. God økonomi.
Utfordringer	Dårlig råvannskvalitet. Trafikk med hundesleder i nedslagsfeltet. Hovedledningsalder er 50 år. Ønsker ikke kommunal overtakelse.
	Linkveien velforening
Fakta	20 abonnenter. Kapasitet 75m ³ pr. døgn
Vannkilde	Grunnvann, borebrønn 95 m dyp.
Vannbehandling	Vannanlegget er lukket og magasinet er under bakken. Anleggets har stor kapasitet og kun en pumpe brukes ved daglig drift. UV-desinfeksjon.
Drift og tilsyn	Beskrevet rutiner, internkontroll, prøvetakingsplan, Godt drevet.
	Movikafeltets velforening
Fakta	Leverer til 16 boliger, produserer 3000m ³ /år.
Vannbehandling	Nytt vannanlegg (2028) ved boring av to brønner, en på 120 og en på 132 m. Nye vannledninger, varmekabler lagt ned.
Drift og tilsyn	Vannprøver tas og rapport sendes Mattilsynet. Vise god kvalitet på vann.
Utfordringer	Velforeningen ønsker ikke kommunal overtakelse.
	Joh. H. Pettersen AS, Kvaløyvågen
	Bekkeinntak med reservoar. Vannforsyning nokså avansert, relativ god rensing. Leverer til gårdsbruk, butikk, fiskebruk og boliger.
	Finnvik vannverk
	Oldervik fiskeindustri AS
	Samme råvannsinntak til både kommunalt og privat vannverk. Det private forsyner fiskeribedrift og noen boliger.
	Solbakken velforening
	Vannverket har borebrønner. Veldrevet vannverk Noe vannbehandling og UV.

Vedlegg 3

Andelsvannverkens ansvar i forbindelse med kommunal overtakelse

Kommunal overtakelse av forsyningsansvaret innebærer at VA overtar ansvaret for vannforsyningen med leveranse fram til påkobling av private stikkledninger, på samme vilkår som øvrige kommunale abonnenter, jf. de kommunale abonnementsvilkårene som gjelder for vannforsyning og avløpshåndtering.

Videre overtar kommunen alle tekniske anlegg, løsøre og tinglyste rettigheter fra andelsvannverkene som er nødvendige for å overta forsyningsansvaret.

Ansvarsforholdene mellom kommunen og det enkelte andelsvannverk vil bli regulert i en egen avtale der blant annet grensesnittet mellom det framtidige kommunale ledningsnett og det framtidige private ledningsnett klarlegges.

Etter kommunal overtakelse legges følgende bestemmelser til grunn for regulering av forholdet mellom kommunen og den enkelte abonnent:

- Standard abonnementsvilkår for vann og avløp – Administrative bestemmelser.
- Standard abonnementsvilkår for vann og avløp – Tekniske bestemmelser.
- Tilknyningsbestemmelser i Tromsø kommune.
- Leveringsvilkår drikkevann for Tromsø kommune.

VA legger til grunn at Nordvågnes Vannanlegg AL, Risvik vannverk AL, Sommarøy og Brensholmen vannverk og Tromvik vannverk AL skal oppfylle følgende forpliktelser i forbindelse med kommunal overtakelse av forsyningsansvaret:

a) Forpliktelser som er felles for alle fire andelsvannverk

- Oppløsning av det enkelte andelslag foretar andelslaget selv i henhold til sine vedtekter. Oppløsning i henhold til andelsvannverkens vedtekter må skje senest på tidspunktet for kommunal overtakelse av forsyningsansvaret
- Nedleggelse av anlegg og bygg som ikke lenger skal være i bruk på tidspunktet for kommunalt forsyningsansvar
- Som abonnenter tilknyttet et kommunalt forsyningsystem, plikter abonnentene å betale årsgebyr etter de til enhver tid gjeldende satser
- Hver enkelt av abonnentene som er tilknyttet til andelsvannverkene vil, ved kommunal overtakelse av forsyningsansvaret, bli fakturert for engangsgebyr for tilknytning i tråd med de gebyrsatsene som gjelder på tidspunktet for slik ansvarsoverføring
- Tromsø kommune skal senest 2 måneder før overtakelsestidspunktet ha fått tilgang til oppdatert abonnentliste. Abonnentlisten skal inneholde data om type abonnentnummer (næring, bolig, fritidsbolig), navn, gnr, bnr, evt. festenummer, antall boenheter/antall bygg, m² bruksareal og eventuelle vannmålerdata
- Fram til overtakelsestidspunktet må andelsvannverkene sørge for fakturering og innkreving av de til enhver tid gjeldende års- og tilknytningsgebyr
- Eventuelle spesialavtaler knyttet til årsgebyrets størrelse, tilknytningsbestemmelser eller andre forhold andelsvannverkene har med noen av sine abonnenter skal være sagt opp og avvirket på overtakelsestidspunktet
- Ved kommunal overtakelse av forsyningsansvaret vil abonnentene tilknyttet vannverkene likevel være eiere av et privat ledningsnett av ulikt omfang og utbredelse. Dette private stikkledningsnett vil kunne bestå både av separate stikkledninger og fellesprivate stikkledninger. I tilfeller med fellesprivate stikkledninger anbefales det inngåelse av skriftlig avtale som regulerer forhold rundt drift, vedlikehold, reparasjon og utskifting

b) Forpliktelser som er vannverksspesifikke

- Ettersom andel av vanntap (lekkasjer mv) er beregnet å være i området 75 % ved Tromvik vannverk, forpliktes den enkelte abonnent å foreta utskifting av egne separate eller felles stikkledninger samtidig med utskifting av ledningsnett i kommunal regi
- Nordvågenes Vannanlegg AL og Risvik vannverk AL får selv ansvaret for nedleggelse av eksisterende vanninntak